

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 40 K, félévre 20 K, negyedévre 10 K.
Póstai szétküldéssel évnegyedenként 11 K.
Egyes szám ára 1 korona.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.

Nyílttár sora 3 korona.

Hirdetések nagyság szerint jutányos árban
számitatnak.

Az „Irottkőn“.

(1920. Szent István napján.)

Vessetek keresztet, szent e hely, hol állunk,
Itt a mi templomunk, itt ami oltárunk.
Lenn a szürke sikság páratelt kódében
Nincs már istenháza.
— Tulnőtte a gyárak s paloták kéménye —
Senki sem találja.

A harang is hallgat, édes, lány beszédét
Nem hallhatja senki... leszórták, elvitték
Oda, hol az Istent csak egy jajjal hívják
Segítségül néha.

S mire odaér a könyörülő Isten
Arra minden néma.

Ide, ide hozzánk, mi már itt fenn várunk,
Itt a mi templomunk, a mi „Erős várunk“,
Mintha minden szikla fényes oltár volna
Ugy tekint az égbe...
Itt közel az Isten, tedd össze kezedet;
Ereszkedjél térdre!

S ha tán nem tudod a magyar imádságot;
Hallgasd az örökzöld ezredéves fákat
— Amint meg-megmozdul ékes koronájuk —
Mind — mind az susogja:
— Tartsd fel három ujjad, s mondd te is utánnuk
„Nem! nem, soha, soha!!!“

Patonay Sándor.

„Hol vagy István király, Téged magyar kíván!“

Szent István napján régi szokás szerint Buda várában körmenetben hordják körül a szent Jobbot, egykori dicső királyunk jobbát, — azt a jobbot, amely bölcs előrelátással a kereszténység behozásával alapította meg ez országot.

Azóta kilencszáz év telt el. Sok hányatáson esett át a magyar. Kiheverte a tatárjárásnak borzalmas vandalizmusát, elviselte a másfél százados török rabigát, elszenvedte majdnem négy-százéven át a Habsburgdinasztia nemzetiségeket nyakunkra nevelő és uszító szerencsétlen politikáját és elszenvendtük a közelmúltban ezen sors-csapásokat még felülmuló iszonyatos rémuralmát a nemzetközi szocializmus erőszakosságának és ennek gaz rabló fattyuhajtását, az embertelen bolsevizmust.

S hogy így folyt le ezer esztendeje egy államalkotásra hivatott népnek, az csak önmagának vetheti szemére. Önmaga okozta örökös pártharcaival, politizálásaival, a közgazdasági élet iránti közönyösségével, s ne resteljük beismerni, tunyaságunkkal, közönyösségünkkel. Ennek köszönhető, hogy az utolsó évtizedekben az élelmes zsidóság a közgazdasági és kulturális egész vonalán hatalmi pozíciót vívott ki magának és viszont ennek borzalmas igájában ebredt újra öntudatra a magyarság és ismét Szent István keresztény országot alapító nyomdokaiba törekszik.

Az ezeresztendőös átok azonban most is rajta van e munkájában. A most folyó bűnperek nap-nap után lerántják a leplet az ország legújabb korszakának eseményeiről. Mennyi csalódás, mennyi gaszág! Éppen azok, akik Szent István államalkotó főirányító eszméjét, a keresztény Magyarországot tüntették ki új honfoglaló elvül, éppen azokról tűnik ki, hogy gyalázatos csínyek egész sorozatával többet artottak a magyarnak egy év alatt, mint a harcos évszázadok együttvéve. Elveket hirdetnek, de csak magukért, hatalmi vágyuk, kapzsiságuk kielégíté-

seért. Erre minden eszköz jó, — még a „keresztény kurzus“ fitogtatásától sem riadnak vissza, ha ennek a leple alatt milliókat becsaphatnak, csak hogy — milliókhoz jussanak.

S mily szomorú tapasztalat. A magyar még sem okul. Ujra és újra felül hangzatos jelszavaknak. A nemzet becsületes, önzetlen, önfeláldozó, tehetséges és hivatott vezérét államcsinyre szövetkezett bandának feszítsemeg-kiáltására megölik, de egy gazoktól körülvett, vagyonát eltékozolt, felbolond grófnak országrontó kiabálását ujongva követik és honmentőként ünneplik. Egy-két tucat gazember fővárosi lármájának milliók adják be derekukat.

„Hol vagy István király, Téged magyar kíván!“

Most lenne nagy szükség e bölcs főre, egy erős „jobb“-ra, amely biztosan vezetni képes a politikai és gazdasági zavarok e világlabyrinthában! Igazságot, tisztességet teremteni!

Szent István keresztény országára lenne szükség, melyben a jó keresztény magyar nép bölcs vezetés mellett találná meg tisztességes boldogulását. Nem szemfényvesztő politikával, árdrágitással, egymást kizsaroló tülekedéssel, amint most divik! Becsülettel, tisztességgel, egymás iránti jóakarattal, emberséges törekvéssel, hazafias kötelességtudással, a lelkekben élő könyörületességgel, hogy mindenkinek jusson, mindenkinek legyen, mindenki egyformán tisztességgel megélhessen, úgy amint azt az ideális keresztény tanítás elénk szabja, úgy amint azt az ezer év előtti bölcs magyar király megalapította.

„Hol vagy István király, Téged minden becsületes magyar kíván!“

Vasvármegye Népgondozó Szövetségének programja.

Mindig voltak szerencsétlenek, gyengék, elhagyottak, akikről a társadalom szeretetének kellett gondoskodnia. Az öt éves világháború és a rá következő szörnyűségek a szerencsétlenek számát óriási mérvben növelték, így fokozottabb feladat elé állították a társadalmi jótékonyt. De nőtt a társadalmi jótékonyt jelentsége is. Ma a nemzeti konszolidáció és a nemzeti jövő kérdése is, hogy az elhagyottakon a tehetősebb társadalom segítsen. Gondoljunk csak a sok hadiárvara, özvegyre, rokkantira, akikből hasznos, munkás tagot kell nevelni a társadalom részére. Gondoljunk a hiányos táplálkozástól legyengült sok asszonyra, gyerekekre, akik még megmenthetők, erőhöz juttathatók. És gondoljunk a lerongyolt, kiéhezett közzolgálati alkalmazottakra, akik az ország rendjének, igazgatásának a pillérjei. És jusson eszünkbe, hogy ezrével várják véreink a szabadulást messze orosz fogságban. Ezeket segíteni kell és ez a nagy feladat a társadalmi jótékonytára hárul.

A testi, az anyagi segítségen kívül hatalmas szellemi munka is vár a nemesen gondolkodó és érző társadalomra. A hiányos műveltség, elmaradottság, a nép elhanyagoltsága, a szellemi szegénység volt az oka,

hogy a bitang rabló Kun Béla, a vérengző fenevad Samuellal uralomra jutott és a hatalmat annyi ideig bitorolhatta. Ezen a szellemi szegénységen is csak a társadalmi munka segíthet.

Azután élénk tölul a jövő kérdése. A kegyetlen béke nemzeti erőinket akarja végleg megtörni. De mi ezt nem engedhetjük, ha egészen elpusztulni nem akarunk. A céltudatos munkával meg kell alapozni a jövőt, egészségesebbé, erősebbé, edzettebbé kell nevelni az ifjúságot, ami megint csak a társadalomra vár.

Ezeknek a hatalmas nemzetmentő célokra a szolgálatára alakul a Vasvármegye Népgondozó Szövetsége. Amint az ország mai ujjaszületése Vasvármegyéből indult ki s mi, vasiak adtunk példát az ország többi részeinek, hogy mit kell tenni, a társadalmi munka megszervezésében is nekünk kell mintával szolgálnunk és ez a minta lesz a Vasvármegye Népgondozó Szövetsége, ha mindenki megteszi vele szemben kötelességét.

Nem új egyesület a Vasvármegye Népgondozó Szövetsége, hanem a multtal bíró, különböző nemescélu egyesületeket akarjuk erőre kaptatni az által, hogy így válllvetve, egymást segítve, kiegészítve végezhessek vállalt kötelezettségeiket. Egyesült erővel akarjuk gyógyítani a társadalmi sebeket, kiegyenlítőleg hatni a társadalmi osztályok közt, segíteni az ifjúság nevelését, a gyermekek testi és lelki megmentését, nevelni, erősíteni, terjeszteni az igaz magyar műveltséget, megvalósítani a krisztusi tanokat. Azt akarjuk, hogy eme szép és hazánk jövőjét biztosító célok szolgálatára minden városban, minden községben népházak létesüljenek, amelyekben otthont találnak különböző egyesületek, jóléti intézmények, de gondozásra lelnek a szegény elhagyottak is.

Ez Vasvármegye Népgondozó Szövetségének munkaprogramja.

Aki ezt helyesli, aki igaz magyar hazafi, támogassa munkánkat.

Cziráký s. k.

ker. kormánybiztos főispán,

Vasvármegye Népgondozó Szövetségének elnöke.

Magyar gazdasági parlament.

— Fővárosi munkatársunktól. —

A nemzetgyűlés még június hónap folyamán egy indítványt fogadott el, mely német mintára gazdasági parlament felállítását javasolta. A nemzetgyűlés elhatározása után mintegy másfél hónapig semmi sem történt avégett, hogy a tervezett intézmény életbe lépjen, mignem most megkezdtek annak előmunkálatait. Az eredeti terv szerint ez a gazdasági parlament szolgálna arra is, hogy idovel ebből fejlődjen ki a törvényhozás második kamarája és ezért az akció foko-

zottabb érdeklődésre tarthat számot. Illetékes helyre fordultunk felvilágosításért és a következő magyarázatot kaptuk:

A gazdasági parlament gondolatát Németországból kaptuk, ahol azt a helyszínen már eddig is több szakemberünk tanulmányozta. Ennek az intézménynek a szükségességét olyan körülmények magyarázzák meg, amelyek azonosak nálunk és Németországban. A veszített háborút ott és itt is forradalmi átalakulások követték nyomon és mindkét országban alkotmányozó nemzetgyűléseknek kellett összeülniök a legszelebbben kiterjesztett választási rendszer alapján. A széleskörű választási rendszer kétségtelenül kedvezőtlen hatással van a parlamentek szellemi színvonalára és nem teszi valószínűvé azt, hogy szakemberek nagyobb számmal jussanak mandátumhoz. Németországban mégis kedvezőbb eredménnyel jártak e tekintetben a birodalmi gyűlési választások, mert több mint nyolcvan doktor került be, holott az ottani magasabb doktori képesítésnél fogva ez a cím körülbelül megfelel a mi egyetemi tanári fokozatunknak. Ennek dacára Németországban szükségét látták csakhamar annak, hogy olyan ügyek számára, melyek szakértelmet igényelnek és melyeket nem lehet tisztán politikai szempontból elbírálni, külön tanácskozó és véleményező testületet létesítsenek, annál inkább, mert mint nálunk, ott is hiányzik a törvényhozás második kamarája. Így hozták létre a birodalmi gyűlés gazdasági parlamentjét, amely annyira bevált, hogy most már a többi országok felállítják a maguk hasonló intézményeit.

A német gazdasági parlament rendeltetésénél fogva arra hivatott, hogy a gazdasági szakkérdéseket megvitassa, mielőtt azok a birodalmi gyűlés elé kerülnének és azokról véleményt mondjon. Ez a vélemény kétségtelenül nagy befolyással van a birodalmi gyűlés határozataira, melyekre abban az irányban van különösen hatással, hogy azokat ne a tiszta politikai, illetve pártpolitikai célzat irányítsa, hanem az ország egyetemes gazdasági érdeke. A gazdasági parlamentet úgy alkották meg, hogy abban benn vannak az összes érdekképviseletek megbízottai és mindazok a kiváló szakemberek, akik, bár mandátumhoz nem juthattak a választásokon, de akiknek hozzászólása csak tanulságos és hasznos hajtó lehet.

Ezt az intézményt akarjuk mielőbb mi is megvalósítani, azzal a bizakodással, hogy majd ebből sarjadhat ki idővel a törvényhozásnak, az előbbi főrendiházat helyettesítő második kamarája. Nálunk még nagyobb szükség van egy ilyen véleményező testületre, egyrészt azért, mert parlamentünk szellemi színvonala kétségtelenül alatta van a német birodalmi gyűlésének, másrészt pedig, mert a mi nemzetgyűlésünk sokkal egyoldalabb és abban nagy és fontos társadalmi és gazdasági érdekek egyáltalában nincsenek képviselve. Már eddig is elég példánk van arra, hogy a nemzetgyűlés csak egyoldalú, szűkebb körben mozgó gazdasági kérdéseket képes és hajlandó szakszerűen megvitatni, a kereskedelem, az ipar problémái, főképpen azonban a pénzügy mélyebben szántó feladatai nem találkoznak kellő érdeklődéssel és megértéssel. Emellett a gazdasági kérdések megvitatását ugyyszólván kizárólag politikai szempontok irányítják és az ország egyetemes gazdasági szempontjai nem érvényesülnek.

Ezért óhajtunk egy olyan hivatott szervet megalkotni a parlament mellé, mely ennek segítségére volna mindazoknak a kérdéseknek a tisztázásánál, melyek szakértelmet és ezen a téren gyakorlatot kívánnak. A kérdés tanulmányozása már folyamatban van és bizunk benne, hogy a nemzetgyűlés határozata mielőbb testet fog ölteni.

Egy tanonc,

ki a német nyelvet is bírja, azonnal felvétetik a lap nyomdájában, Rónai Függesnél.

Hirdetmények.

Közíró teszem, hogy a rumi országos vásárra hasított körmű állatok felhajtása betiltatott.

Közíró teszem, hogy Köszeg város tulajdonát képező u. n. Alsóhatár Jegyző és Brückel rét f. hó 29.-én d. u. 3 órakor a helyszínen a Felsőhatár Bika és Csikó rét ezidei sarjatermése pedig ugyancsak 29.-én d. u. 5 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Felhívom azon magánmegtulajdonosok, akik ménjüket az 1921. évi tenyésztési évadra igazolvánnyal elláttatni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat a menre vonatkozó adatok kapcsán a városházán I. emelet 8 ajtó alatt bejelentsek.
Jambrits Lajos polgármester.

Dr. Szokolics Ede orvos szombathelyi Széll Kálmán-utca 23. sz. alatti lakos a rendőrkapitányságnál bejelentette, hogy 2000 korona értékű zöld pelerinjét f. hó 15.-én a Hétforrásnál elvesztette. A pelerin a becsületes megtaláló részéről a rendőrkapitányságnál adandó le.

Folyó hó 16. án este a Jenő Főherceg-utcaiban egy ezüst óra találtatott. Jogos tulajdonosa azt a rendőrkapitányságon átveheti.

Az alreáliskola kertjében f. hó 18.-án egy sétatálcá találtatott igazolt tulajdonosa azt a rendőrkapitányságon átveheti.
Rendőrhatóság.

Ipartestületi közlemények.

Felkérem az Anyagbeszerző- és Értékesítő Szövetkezet részére üzletrészeket jegyzett tagokat, hogy a f. hó 29. én délután 2 órakor a központi kiküldött jelenlétben megtartandó alakuló közgyűlésén teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

Felhívom a borbély-, géplakatos-, lakatos-, bádigos-, kovács-, villanszerelő-, képfestő-, nyomdász és szabómestereket, hogy kedden (f. hó 24.-én) este 1/9 órakor a hivatalos helyiségben őket érdeklő fontos ügyben jelenjenek meg.
Az elnök.

Helyi hírek.

Szent István napján a Jézus szent Szive templomában ünnepélyes istentisztelet volt, melyen a hatóságok, hivatalok, intézetek és a katonaság képviselői is résztvettek.

Dr. Gerecs Szalez beucéstanár tiszteletére barátai és tisztelői tegnap este bucsuvacsorát rendeztek azon alkalmából, hogy 15 évi itteni tanárkodása után Sopronba helyeztetett át. Számos felkészültben ünnepelték, melyekben megemlékezés történt a közélet terén kifejtett buzgó tevékenységéről is, kiválóan a hazafias irányu mozgalmakban való eredményes működéséért.

Kinevezés. Kajajos György volt városi díjnokot, t. alhadnagyot a m. kir. belügyminiszter a budapesti rendőri főosztályhoz detektívnek nevezte ki.

Regeszeti tudósok tartózkodtak e héten városunkban, nevezetesen dr. Eckhardt Sándor és báró Eötvös József egyetemi tanárok, akik a vas megyei műemlékek és nevezetességek tanulmányozására jöttek el vármegyénkbe. Itt báró Miske Kálmán kalauzolta őket.

Rosenkranz Marton győri táncmester, aki hosszú időn át Köszegen is tanított és itt közkedveltségnek örvendett, Győrött elhunyt.

Meghalt katona feltámadása. Szenzációt keltő hír terjedt el tegnap. Egy helybeli iparos, ki mint népfelkelő bevonult és kinek halálát hivatalosan és bajtársai is megerősítették, életjelt adott magáról, magát özvegynek tekintett neje időközben új házasságra lépett.

Kabinetirodai titkárrá nevezte ki a kormányzó dr. báró Miske-Gerstenberger Jenőt, volt külügyminiszteri tisztviselőt, aki ezt megelőzőleg főispáni titkár és köszegi szolgabíró volt.

Egybekelés. Skericsi Zatezalo István nyugállományú huszárezredes és neje Krempach és granasztói Cornides Rozsa tudatják fiuknak, skericsi Zatezalo István kir. huszárfőhadnagy kupai Kovács Ilonával f. hó 26.-án megtörtént egybekelését. Köszeg, 1920. augusztus 20.-án.

Orgonahangverseny volt tegnap délután a Jézus szent-szive templomban. Antalfy Zsiross Dezső ifju orgonaművész elsőrendű klasszikus műsört nyújtott a nagyszámu közönségnek, mely gyönyörrel hallgatta kiváló művészetét. Saját szerzeményei is nagy tetszést arattak.

Orosz fogságból újabb hazaszállításokról jött távirati hír. Wladivostokból hozza őket több hajó. Közöttük több köszegi hadifogoly is van és innét várják vissza KLASÁNSZKY János járási számvevőt is, ki tudvalevőleg önként vonult be. Egy már hazaérkezett hadifogollyal viszontagságos fogságának terjedelmes leírását küldte. Lesz alkalmunk ebből nagyon érdekes részleteket közölni.

A Területvédő Liga Szent István napi ünnepélye az Irottkő magaslatán lelkes hazafias megnyilatkozása volt az ott egybesereglett köszegvidéki közönségnek. Szébb is lehetett volna, nagyszerűbb is, méltóbb is azon magasatos eszméhez, melyet kifejezni hivatott volt, de a rendezés körül oly hibák történtek, melyek félreértésre adtak okot, másrészt ugyanezen napon Szombathelyen megtartott nagy népünnepély volt el közönségét. Déli 1 órakor a több száz főnyi közönséget Eölbey Thyll S. ezredes, a TEVÉI köszegi elnöke üdvözölte és lelkes szavakkal buzdította a testvéri összetartásra. Utána Dr. Tirtsch Gergely ev. lelkész magasszárnyalatu poétikus szép beszéddel eszterelte Nyugatmagyarország népének ezoréves csorát együtműködését és lelkesült hévvel fohászkozott a Mindenhatóhoz, hogy ezt a testvéri szeretetben élő népet továbbra is összetartsa, hogy valamennyien továbbra is a szeretett magyar hazának lehessenek fiai. Gyönyörű beszéde mély meghatótságot keltett. Végül Dr. Thirring Gusztáv a Területvédő Liga országos elnöke beszélt arról a nagy igazságtalanságról, mely az antant által hirdotett önrendelkezési jog ellenére a nyugatmagyarországi nép megkérdezése nélkül akarja az ország részét tőlünk elszakítani és arra hívta fel a hazafias közönséget, hogy ennek a szándéknak egész erejével ellenálljon, nehogy úgy járjon mint a tőlünk elszakított tótok, románok és mások, akik most mindnyájan visszasírják a régi hazát, melyben boldogabban és szabadabban éltek — A „Concordia férfialegyesület Dr. Ország Sándor karnagy és a köszegvárosi zenekar Kovács Ferenc karnester vezetésével közreműködésükkel nagyban emelték a szép ünnep sikerét, mely oly áhitattal foly le, mint egy a szabad Ég alatt megtartott istentisztelet. — Az eloszló közönség legnagyobb része a Hétforrásnál találkozott újból, hol a városból annyi közönség csatlakozott, hogy egészen váratlanul valóságos népmulatsággá alakult. A zenekar tánczenéje csakhamar táncra esábitotta a nagyszámban egybegyült ifjuságot, frissítőket is lehetett kapni és a kedves völgyben való tartózkodás ideje sokkal hamarabb telt el, mint szerették volna. Itt tudódott ki, hogy Rohonc község előjárósága az ünnepség megtartásáról értesítve volt, az egyesültét vezetőségét tehát mulasztás nem terheli, más oknak kell tehát fennforognia, amiért a rohonciak vezető férfiai közönség nélkül csak passiv jelenlétükkel tisztelték meg az ünnepséget és még arra sem érdemesítették, hogy az Irottkő köhajtókat legalább e napon a nyugati kultúra legemlékezőbb követelményeinek megfelelő tisztos állapotban találják azok az ünneplők, akik ezen alkotásnak létrejöttéért szívesen áldoztak.

A herceg Eszterházy
hitbizományhoz tar-
tozó kitünő

KABOLDI

GYÓGY-ÉS VIZ
ÁSVÁNY-

főraktára
Schaar József
fűszer- és csemege-
kereskedőnél Köszeg.

Sportünnepély. A helyben állomásozó vasi zászlóalj ma nagy sportünnepélyt rendez. Lesz football mérkőzés, futó- és uszóverseny stb., azonkívül számos tréfás versenyszám. Az ünnepélyen az ezred zenekara is közreműködik.

Részvénytökeemelés. A kőszegi hegyforrás szikvizgyár r. t. kedden tartott rendkívüli közgyűlésén Schaár József elnökle alatt elhatározta, hogy újabb 450 drb. részvényt bocsát ki melyből 150 darabot felajánl a régi tulajdonosoknak, 300 darabot pedig kedvezményes árfolyamon a helybeli vendéglősöknek bocsát rendelkezésére. Ennek megfelelően módosították a társaság alapszabályait. Az eddigi 300 részvény helyett a jövőben 750 részesedik a társaság tisztá nyereségében, a részvénytöke az eddigi 12 ezer koronáról 30 ezer koronára emelkedik.

Fagylaltestélyt rendez szombaton a Vas megyei Főiskolai Hallgatók Szövetségének helyi csoportja az Elite-kávéházban. Egyben az uri ciganyzenekar fogja a közönséget szórakoztatni. Az estély jövedelmét a pesti diákmenzára fordítják.

A kőszegi ipartestület által szeptember hó 19. én nagyszerű felvonulás, tréfás jelenetek stb. alakításával megtartani szándékolt szüreti mulatság iránt, máris nagy az érdeklődés, a közreműködésre eddig is sokan jelentkeztek. A minél nagyobb siker érdekében az ipartestület elnöksége ez uton is felkéri a magyar ruhás hölgyeket, akik a mulatságon mint szüretelő lányok az urakat, akik mind esikósok vagy csöszök óhajtanak részt venni, hogy ez iránti szándékukat az ipartestület hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt (kedd, csütörtök s szombaton délután 5—7-ig) vagy Dömötör Gyula az ipartestület elnökénél szíveskedjék mieióbb bejelenteni.

Iskolai hirdetés. A kőszegi polgári fiúiskolában a pot., javító és tantervkülönbözeti vizsgálatok augusztus hó 25.-én reggel 8 orakor kezdődnek. A magánvizsgálatok írásbeli része augusztus hó 25.-én 2 órakor, a szóbeli része pedig augusztus hó 26.-án reggel 8 orakor lesz. A beírások augusztus hó 27., 28., 29. és 30. án délelőtt 1/2, 9 órakor tartatnak meg. Az iskolai ünnepélyes megnyitása augusztus hó 31.-én lesz.

Bründl Gyula, városi díjnok bűnügyében új tárgyalás van folyamatban. A kihallgatásokat a helybeli járásbíróóság teljesíti. Mint ismeretes, a kommunista bűnüggyel volt összakapcsolva az elne emelt vád is, de az ötös tanács a rendes bíróság elé utasította az eljárást.

A gyűjtések úján elkövetett visszaélések ellen. A utóbbi időkben nagyban folynak a jótékonyág nevében a gyűjtések. Belügyminiszteri engedélyre hivatkozva, akárhányszor még a kormányzó nevével is burkolózva indítanak gyűjtéseket, hogy így gyakoroljanak befolyást a közönségre. Ezek a nevek aztán könnyen meg is tévesztik a közönséget s így kész az egyik legesunyább visszaélés, ami a jótékonyág orve alatt a jószemű emberek zsebében szokott eret vágni. A belügyminiszter egyik legutóbb kiadott rendeletével ezeknek a visszaéléseknek akarja elejét vágni, amikor ismét elrendeli a gyűjtésekre fennálló eddigi intézkedések szigorú betartását. Az országos jellegű gyűjtéshez a belügyminiszter engedélye szükséges, de ezt az engedélyt is be kell mutatni s láttamaztatni kell azon törvényhatóság alispánjánál, ahol a gyűjtés ép folyik. — A helyi gyűjtéshez elegendő az alispán engedélye is. A gyűjtésnek az engedély felmutatása előtt nem szabad megkezdődnie. — A miniszter elrendeli, hogy a fentebbiek ellen vétőket szigorúan meg kell büntetni, az esetleg már összegyűjtött összeget le kell foglalni.

Gabos tancmester nagykoszorucskája mult szombaton fenyesen sikerült s tanulságot tett tanításának kitünő eredményéről. Nagy közönség volt együtt, mely igen jól mulatott és csak sajnálta, hogy rendori korlátozás folytán sokkal korábban kellett befejezni, mint szeretne volna.

Nevelőnöi állást

keres vidéken oktatást végzett tanítónő.
Cím e lap kiadóhivatalában.

Vidéki hírek.

Az új dömölki apát beiktatása. Bárdos Remig dr. pannonhalmi főapát vasárnap végezte el Jándi Bernardin, az új dömölki apát benediktálását. A dömölki apát szeptember 8.-án vonul be ünnepélyesen Czelledömölkre és akkor lesz az ünnepélyes beiktatása.

Alispánválasztás Sopronban. Hosszu üresedés után végre újra van alispánja Sopronvármegyének. Wolf Lajos kismartoni főszolgabíró 210 szavazattal dr. Kurtschy János 89 és Blaschek Vilmos 29 szavazatával szemben választották meg. A megüresedett kismartoni főszolgabírói állás Pleininger József felsőpulyai főszolgabíróval lett választás útján betöltve, a felsőpulyai járás jelenleg betöltetlen maradt, mert a belügyminiszteri meghatalmazás erre a választásra nem terjedt ki.

A vasvári képviselő — közlelmezési miniszter. A miniszterelnök előterjesztésére a kormányzó Vass József nemzetgyűlési képviselőt, a Szt. Imre kollégium népszerű igazgatóját közlelmezésügyi miniszterre nevezte ki.

Varmegyei közgyűlés lesz e hó utolsó napján Szombathelyen.

Reaktivált tisztek. Szívós Sándor vezérőrnagy altábornaggyá való kinevezés mellett Jarmy Elemér, Lehár Antal br., Seydl Jenő ezredek a nyugállományból újra a tényleges állományba visszahelyeztettek.

Eljegyzés. Breznay Pál a vasi gyalogezred főhadnagya, szerdán tartotta eljegyzését Lingauer Lonicival, Lingauer Albinnak, a „Vasvármegye” szerkesztőjének leányával.

Ev. egyházkerületi és tanítógyűlés lesz Sopronban e hó 24. és 25.-én, melynek fontosabb tárgyai a tanintézetekre vonatkozó miniszteri rendelkezések ismertetése, a vallásitanítás revíziója s a területi integritás mellett való állásfoglalás lesz. Megelőzőleg koncerttel egybekötött egyházi ünnepély lesz.

Cserkész-táborozás. A szombathelyi Rákóczi-cserkészcsapat Borostyánkőn tartózkodott egy hétig. Almásy László cserkészszövetségi szaktitkár vendégségét élvezték. A borostyánkői Almásyak másodszor látnak az idén cserkészcsapatot vendégül, ami igazán követésre méltó vendégszeretetről tanuskodik.

Athelyezett tanár. A kultuszminiszter Mondok Ferenc pinkafői polg. iskolai tanárt Balatonfüredre helyezte át.

A városi szeszfőző felszerelése. Szombat hely város legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy szeszfőzdét állít fel, hogy az ideai bőséges gyümölcstermés ne vesszen kárba. A város szeszfőzője a közel jövőben már üzembe is lephet. A szeszfőző felszerelésekre vonatkozó ajánlatok Budapestről már megérkeztek. 28.000 koronáért vásárolhat a város egy teljesen felszerelt szeszfőző üstöt.

Ausztria készülődése Magyarország ellen. Sopronból jelentik a Nemzeti Sajtótudósító Irodának: Megbízható információk szerint Ausztria elrendelte az osztrák haderőknek a magyar határon való összpontosítását.

A megijedt szomszédok. Alhó rábamenti községben lakodalmat csaptak s az alkonyat beültával ősi szokás szerint diszlővéseket adtak revolverokból, sőt miután a legnagyobb gazda lánya ment férjhez még a viharágyut is elsütötték. És meghallották ezt a szomszédos Fürstenfeld lakói. Több se kellett: „Jönnek a magyarok!” jellegével eszeveszetten adták le a szíróna jelzéseket, félteverték a harangokat és reszkette várták, hogy mi lesz. Mikor megtudták, hogy lakodalomtól ijedtek meg náluk is hegyen völgyön lakodalom támadt nagy örömköbe.

Ügetőverseny lesz Szombathelyen a kőszegi országúton szeptember hó 6.-án. A vas megyei népgondozó szövetség javára rendezik nagyobb ünnepekkel kapcsolatban. Totalizátor is lesz.

Sopronból jelentik a fővárosi lapok, hogy a varmegye határain erős készülődés folyik Nyugatmagyarország elfoglalására. A határszéli községekből érkezettek ezt megcáfolják.

Hartbergi betörésekről cikkeznek a bécsi lapok s azt híresztelik, hogy parasztruhába öltözött magyar katonaság nagymennyiségű fegyvert s több gépfegyvert vitt el az ottani katonai raktárokból. Azt is írják, hogy Zalaegerszegegyülekező osztrák tisztek segítették ennek kivitelét s hogy az osztrák kormány ez érdemben jegyzéket küldött a magyar kormányhoz.

Közérdekű hírek.

Uj pártot készülnek létesíteni a jelenlegi kormánnyal elégedetlenek. Liberális keresztény-párt akar lenni, amely főleg a keresztényszocialisták elveit teszi magáévá. Bottlik József, a nemzetgyűlés alelnöke áll az élén.

A földbirtokreformot beterveztették. A vitéségi éremmel kitüntetett földművelő katonák, a földműves hadirokkantak, hadiözvegyek és árvák számára biztosít földet és törpebirtokosoknak is, ha ilyenekkel nem bírnak, vagy tulajdonuk a megélhetéshez kevés, de kaphatnak majd közszolgálati alkalmazottak, hivatalos katonák és gazdatisztek is, ha mezőgazdasággal akarnak foglalkozni. Elsősorban a háború alatt szerzett birtokokat váltják meg e célra teljes kárpótlással, de a törvény lehetővé teszi, hogy az állam közép- és kisbirtokok valamint mintagazdaságok létesítésére bármely nagybirtokot is beváltson. Földbirtokrendező bíróság fog a kisajátításokban végérvényesen eljárni, mely azonban csak öt évig működik.

Magyarország és Csehország vasuti összeköttetése. A tárgyalások már folynak Magyarországgal a Kassa—Hidasnémeti vonal megnyitása ügyében. Részletes felvilágosításokat még nem adhatok, — mondja Benes kormánybiztos, — azonban valószínűnek tartom, hogy megegyezés jön létre. Ebben az esetben már szeptember elsején megindul a közvetlen vasuti összeköttetés Magyarországgal.

A must-kivitel megkönnyítése. A kormány az 1920. évi termésű must kivitelének megkönnyítése céljából elrendelte, hogy szeptember 5-től október 31-ig terjedő időben a must az Országos Borkiviteli Szakbizottság engedélye nélkül is feladható vasuton, vagy hajón szállításra külföldre való kivitel céljából és kiszállítható tengelyen is. A megállapított határidőn belül szállításra kerülő must után a szállító hordók őrirtalmának minden literje után tekintet nélkül arra, hogy mennyi must van a hordókban, 150 K kiviteli illeték fizetendő. A kiviteli illetékek vámhivatali bevallására, az illeték lefizetésének helyére, annak bevételezésére, elszámolására, ugyszintén a külföldi követelés átengedése vonatkozólag a fennálló pénzügyminiszteri rendeletek azonban ebben az esetben is irányadók.

Friedrich, volt miniszterelnök mentelmi jogát feltételeesen felfüggesztették, de a vizsgálóbíró eddig nem hallgathatta ki, mert gyengélkedése miatt halasztást kért.

A MOVE elnökét, Gombös Gyula belügyi államtitkár e hóten Szilágyi Lajos nemzetgyűlési képviselő a parlamentben részletesen megindokolt interpellációban megtámadta a MOVE kebelében kifejtett erőszakos tevékenységeiért s azzal is megvádolta, hogy anyagi érdekek vezetik, továbbá hogy a hadsereg fegyelmét is luzítja azzal szembeálló titkos fondorlatokkal. A minisztertel azt követeli, hogy a MOVE kifejezetten csak azon nemzeti céloknak álljon szolgálatába, amelyekre alapított. Gombös Gyula hosszabb beszédben cáfolta és személyes támadásnak minősítette az interpellációt.

A Tisza-gyilkosság bünperében minden nap újabb szenzációk keltenek országos feltűnést. Most már világosan látható, hogy a Károlyi-párt vezető emberei készítettek elő az októberi forradalmat s ezzel kapcsolatban Tisza meggyilkolását, melyet sok pénzzel megfizetett bérekkel hajtottak végre. Az első milliókat a megkerített ezredpénztárakból szerezték s mikor hatalomra kerültek, az állampénztárt fosztogatták. A vallomások szerint Friedrich, Laehne és Buza Barna voltak az irányítók, Fényes László és Pogány a népizgatók, leszerelt tisztek, katonák, stréber rendőrök és dedektívek, valamint alkalmi pénzharácsolók a segítségeik, a sörrel borral itatott fővárosi csőcselék pedig a „nemzet”.

Az új termésrendelet a legszigorubb zár alá veszi az ország egész gabona- és burgonyatermését, melyből a külföldnek semmit sem szállít, hogy az ország ellátását biztosíthassa. A közepesnél is rosszabb terméseredmény készíti e szigorú intézkedésre.

A felvidéken statáriumot hirdet a mostanában ott garázdálkodó eseh szlovák kormány a termésesempészes meggátlására. Halálos ítélettel és egymillióig pénzbírsággal sújtja a rendelet ellen vétőket.

Az új tanév. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelkezése folytán az összes középiskolákban egyöntetűleg szeptember elején megkezdődnek az előadások. 1-3 ig lesznek a beíratások, 4-én pedig rendes előadás lesz. A javító vizsgálatokat 30. és 31-én tartják. Azonban az I. osztály tanulóinak 27-én le kell már tenni az ujonnan behozott felvételi vizsgát.

Lengyelország helyzete kedvezőre fordult az orosz hadseregen aratott nagy győzelme folytán. Francia tábornokok tervei szerint Varsónál olyan offenzív lökést mértek az orosz hadsereg centrumára, hogy 60 kilométerrel hátrább vonultak vissza.

A budapesti lipótköruti zavargás tettesei felett a rögtönítélő bíróság már ítélt. Többnyire fiatalok az ez okból, — annak ellenére, hogy gyilkosságok történtek, — 15-5 évig terjedő fegyházra ítéltettek.

A népjóléti miniszteriumot feloszlatni tervezi a kormány s helyébe munkaügyi hivatalt akar felállítani a megszervezendő munkáskamrák és munkásbiztosítási intézmények bekapcsolásával.

Merénylet Venizelosz ellen. A lyoni állomáson két görög fiatalember több revolverlövést tett a görög miniszterelnökre, aki könnyen megsebesült. A merényletet elfogták.

13 milliárd segélyösszegre van szükség, hogy a közalkalmazottak igényeit kielégítsék.

Ausztriában választások lesznek legközelebb. A szociáldemokraták és keresztényszociálisták nagyarányú agitációt fejtenek ki a biztosra veszik, hogy ezuttal az utóbbiak fognak nagy győzelemmel kikerülni. Az osztrák viszonyok jobbrafordulását is ettől remélik.

Elektro Bioskop

a „Múlató“ nagyszínházban.

Műsor: Ma vasárnap, aug. 22-én:

A Gaumont francia mozgófilm gyár attrakciója!

J U D I E X.

I. rész: A tüközüretek.

Kalandtörténet 5 felvonásban, a főszerepben a franciák legkedveltebb férfi sztárja RENÉ GRESTÉ.

Kifutófiut

felvesz Róth Jenő könyvkereskedése
Közseg.

Üzletátvétel.

Alulírott tisztelettel értesitem Közseg város és vidéke n. é. közönségét, hogy a Király-ut 22. szám alatt levő Szilágyi Artúr tulajdonát képező

fényképezési műtermet

megvettem és azt saját nevem alatt tovább vezetem. Amennyiben a fényképezés terén gyűjtött bőséges tapasztalataimat arra fogom felhasználni, hogy felelősek legyenek igényeiket teljes mértékben kielégítem és bizalmát elnyerjem, a n. é. közönség száma pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Herbst Pál fényképező.

Hirdetmény.

A Közsegi Hegyforrás Szikvizgyár Részvény-Társaság 1920 évi augusztus hó 17-én Közsegen megtartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy a társaság részvénytőkáját a jelenlegi 12,000 koronáról 450 drb. egyenként 40 korona névértékű új részvény kibocsátásával 30,000 koronára felemeli.

Es pedig: A közgyűlési határozat értelmében a jelenlegi részvényeseknek a birtokukban levő minden két részvényük után egy új részvényre elővétel joguk van, s felkértek a t. részvényesek, hogy a jegyzések eszközölése céljából folyó évi augusztus hó 23-tól, f. évi szeptember hó 5-ig pészárolag a Közsegi takarékpénztárnál hétköznapokon délelőtt 9-12, délután 3-5 óráig az új részvényeik egyidejű bemutatásával minden egy drb. jegyzett új részvény után tőkére 40 koronát kamatra és költségekre 10 koronát, összesen 50 koronát befizessenek.

Ezen határozat letelével le nem jegyzett részvények szabályozás alá boesáttatnak, melyekért, ugyszintén a közsegi vendéglősök által jegyzett további 300 drb. új részvény után darabonként tőkére 40 korona, értékesökkenési tartalékalapra 30 korona, kamatok és költségekre 10 korona, összesen 80 korona fizetendő be.

A 450 drb. új részvény az 1920. évi teljes osztalékban részvesz, s a régi részvényekkel mindenben teljes egyenlő jogu.

A részvényjegyzés alkalmával minden jegyzett új részvény után két-két osztalékszervény nyel ellátott külön részvényutalvány lesz a felek részére kiadva, míg maguk az új részvények később meghatározandó időben lesznek kiszolgáltatva.

Közseg. 1920. évi aug. 18.-án.

A Közsegi Hegyforrás Szikvizgyár
R.-T. igazgatósága.

Minden szombat és vasárnap este
a „Múlatóban“

hosszabbított óra

Gabos Géza tánciskolájában
teljes cigányzenekarral. Vasárnap a kis-
teremben.

Perfekt magyar-német

gép- és gyorsírásban

jártas férfit vagy nőt keres az Első Magyar Nemez és Posztógyár r. t. :
Közsegen.

Zongora tanításra

tanulókat elvállalok. — Cim a kiadó-
hivatalban.

Gesztenyész és erdő-árverés.

Közsegen, 1920. augusztus hó 29.-én
d. u. 3 órakor dr. Szovják Hugó ügy-
véd irodájában (Közsegi Jurisits-tér 14. sz.)
7720 négyszögöl kiterjedésű gesztenyes és
erdő a Klangi és Fuchsleiten dűlőben
(6691-6692), 6693-6695 és 6708
-6710) hrszámok) az **magánárverésen**
eladva.

Árverési feltételek megtudhatók dr.
Szovják Hugó irodájában.

Szőlőoltvány.

Sima és gyökeres hazai és amerikai szőlővesz-
zők, direkt termő. Száz éves, Delaware, Nowa
és Othello, gyümölcs és rozsa oltványok, szőlő-
karók és boroshordók eladók, továbbá gledichia
és akáccsemeték élő korításához.

Előjegyzéseket elfogad:

Molnár Mihály Abaujszántó.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Közsegen.

6-8 kitérő, nehéz

„Éhszalá d“

eladó. — Bővebben a lap eladóhivatalában
vagy a tulajdonosnál Horváth Jánosnál
Ligvámon (Sopron m.)

„Quodlibet“ paszizozó-gépet

Ajánlom nagyobb háztartások, internátusok, in-
tézetek és kifőzdéknek megvételre. Alkalmas
mindennemű gyümölcs főzelék, paradicsom,
burgonya stb. paszizozására. Gyorsan és biz-
tosan lehet vele dolgozni, aránylag nagy ára
mellett sokkal gazdaságosabb, mint szita vagy
prés használata.

Ára darabonként 300 - korona.

Ajánlom elsőrangú löszőr passzir- és
liszt, réz, ónozott és passzövetű szitáimat
és rostáimat valamint nehérbádóg, ónozott,
horganyozott és horgany lemezből készült
áruimat.

Kreutle Ferenc

Közseg, Kert-utca 19. szám.

Árverési hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a Molnár Kata-
lin urnő tulajdonát képező Várkör 122. sz.
ház, valamint a Petroczy Teréz urnő tulaj-
donát képező Király-ut 16/b. sz. ház és
kert, folyó évi augusztus hó 22-én
délelőtt 11 órakor iródamban (Várkör 57.)
önkéntes árverésre feladatni fog.

Feltételek iródamban megtudhatók.

Dr. Schneller Aurél

ügyvéd.

Mindenféle

villanyos berendezéseket,

javításokat és teljes malomvilágítási beren-
dezéseket rézanyagból gyorsan és jutányos
árban eszközölök. Motor- és dynamó-teker-
cselések elvállaltatnak.

Teljes tisztelettel

Kiss Elemér

villanyszerelési vállalkozó
KÖZSEG, Várkör 88. sz.

Gróf Kegleyich Pál

Cognac-gyára

(Budapest, IV. Bécsi-utca 5. szám) értesíti
vas- és sopronmegyei vevőközönségét,
miserint gyártmányai egyoldalúsításával
és lerakásával Vas- és Sopronmegye részére

Schwarzcz Testvéreket

(Közseg, Gyöngyös-utca 15.) bizta meg.

VISZKATEG

rüh, sömör, gyógykezelésére jó hatású szer
a szagtalan és kellemes illatú Gerő-féle
BORÓKASZAPPAN.

Ára 15, 25, 40 kor. Hozzávaló Borókaszappan
22 kor. — Kapható minden gyógyszerárban.
Készíti: Hungaria gyógyszerészeti laboratórium
B. Budapest, IX. ker. Ráday-utca 12. sz.